

1. **Jakie preparaty szczepionek przeciw odrze są zarejestrowane w Polsce?**
2. **Koszt szczepionki – 60-100 zł**
3. **Szczepienia pracownicze**
4. **Ustawowy obowiązek szczepień – nowelizacja ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi zwanej dalej „zakaźna”**

1. **Jakie preparaty szczepionek przeciw odrze są zarejestrowane w Polsce?**

Szczepionka przeciw odrze dostępna jest wyłącznie jako szczepionka skojarzona przeciw odrze, śwince i różyczce (tzw. MMR).

Do szczepionek skojarzonych należą:

1. **Szczepionka: M-M-RVAXPRO**

Typ szczepionki: szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce, żywa,

Antygeny: atenuowane szczepy wirusa odry, świnki i różyczki,

Podmiot odpowiedzialny: Sanofi Pasteur MSD SNC, Francja

Postać: proszek i rozpuszczalnik do sporządzenia zawiesiny do wstrzykiwań

Dawka: 0,5 ml;

2. **Szczepionka: Priorix**

Typ szczepionki: szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce, żywa,

Antygeny: atenuowane szczepy wirusa odry, świnki i różyczki

Podmiot odpowiedzialny: GlaxoSmithKline Biologicals S.A., Belgia

Postać: proszek i rozpuszczalnik do sporządzania roztworu do wstrzykiwań

Dawka: 0,5 ml.

3. **Szczepionka: Priorix-Tetra** (obecnie niedostępna na rynku polskim)

Typ szczepionki: szczepionka przeciw odrze, śwince, różyczce

i ospie wietrznej, żywa,

Antygeny: atenuowane szczepy wirusa odry, świnki, różyczki i ospy wietrznej

Podmiot odpowiedzialny: GlaxoSmithKline Biologicals S.A., Belgia

Postać: proszek i rozpuszczalnik do sporządzania roztworu do wstrzykiwań

Dawka: 0,5 ml.

W Polsce pojedyncze (monowalentne) szczepionki przeciw odrze nie są zarejestrowane.

2. **Koszt szczepionki – 60-100 zł**

3. **Szczepienia pracownicze** określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2012 roku w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności (Dz. U. poz. 40) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy i ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. poz. 716 oraz z 2008 r. poz. 288) są **finansowane** w całości przez pracodawców, z wyjątkiem szczepień przeciwko WZW typu B pracowników wykonujących zawody medyczne, które są finansowane ze środków publicznych.

Pracowniczy obowiązek szczepień ochronnych wynika z przepisów prawa pracy. Zgodnie z art. 222¹ § 1 Kodeksu pracy w razie zatrudniania pracownika w warunkach narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych, pracodawca stosuje wszelkie dostępne środki eliminujące narażenie, a jeżeli jest to niemożliwe – ograniczające stopień tego narażenia, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki, przy czym w myśl § 2 tegoż artykułu – pracodawca prowadzi:

- rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych **dotyczących danego zakładu pracy** oraz
- rejestr pracowników zatrudnionych przy takich pracach.

Wykaz prac narażających pracowników na działanie czynników biologicznych wynika z rozporządzenia Ministra Zdrowia z 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz.U. nr 81, poz. 716). Jeżeli pracodawca zatrudnia pracowników w środowisku pracy wymienionym poniżej – prace takie umieszcza w prowadzonym dla zakładu rejestrze. Do prac narażających na działanie czynników biologicznych należą:

1. Praca w zakładach produkujących żywność,
2. Praca w rolnictwie,
3. Praca, podczas której dochodzi do kontaktu ze zwierzętami lub produktami pochodzenia zwierzęcego,
4. Praca w jednostkach ochrony zdrowia,
5. Praca w laboratoriach klinicznych, weterynaryjnych lub diagnostycznych,
6. Praca w zakładach gospodarki odpadami,
7. Praca przy oczyszczaniu ścieków,
8. Praca w innych okolicznościach niż wymienione w lp. 1-7, podczas której jest potwierdzone narażenie na działanie czynników biologicznych

Obowiązek szczepień może wynikać również z uregulowań szczególnych, dotyczących danej branży. Jednak aby szczepienia były realizowane w ramach BHP muszą być to akty prawa powszechnie obowiązującego, a więc ustawy czy rozporządzenia. Akty wewnętrzne, resortowe, wewnątrzzakładowe choć ustalają obowiązek szczepień, nie realizują w tym zakresie zasad ogólnych BHP.

Podstawa prawna

- art. 17 ust. 1 i ust. 8 ustawy z 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. nr 234, poz. 1570 ze zm.),
- § 9 ust 1; §10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 849),
- § 74; § 79 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 8 grudnia 2015 roku w sprawie rodzajów zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U. poz. 2069).

4. Ustawowy obowiązek szczepień – nowelizacja ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi zwanej dalej „zakaźna”

W procedowanej nowelizacji przepisów ustawy zakaźnej usunięto natomiast przepisy określające zasady zwolnienia z obowiązku szczepień ochronnych cudzoziemców, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres krótszy niż 3 miesiące z jednoczesnym doprecyzowaniem, że wyłączenie to nie obejmuje cudzoziemców ubiegających się o udzielenie im ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku osób pochodzących z terenów częstokroć o gorszej sytuacji epidemiologicznej niż sytuacja w krajach europejskich oraz o niepełnym lub nieznanym stopniu zaszczepienia, które przybywają z zamiarem stałego pobytu w naszym kraju, obowiązek przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych będzie powstawał już w chwili przekroczenia przez nich granicy, a nie dopiero po upływie 3 miesięcy, jak w przypadku pozostałych osób.

Szczepienia ochronne cudzoziemców ubiegających się o udzielenie im ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odbywają się podczas pobytu ww. kategorii cudzoziemców w tzw. filtrze epidemiologicznym. Filtr epidemiologiczny stanowi wyodrębniony zespół pomieszczeń w ośrodku dla cudzoziemców, w którym jest przeprowadzana wstępna ocena stanu zdrowia cudzoziemców, w tym badania przesiewowe w kierunku zakażeń oraz chorób zakaźnych, przed ich rozlokowaniem w miejscach przeznaczonych do dalszego pobytu.

Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób – zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu co najmniej ok. 95% - w Polsce taki poziom wyszczepienia jeszcze osiągamy i powinniśmy go utrzymać – co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne nie tylko wśród osób uodpornionych w drodze szczepienia, ale również osób, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być przeciw nim szczepione lub osób, które pomimo prawidłowo przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

Szczegółowe informacje nt. odry i metodom jej zapobiegania dla klientów zewnętrznych dostępne są na stronie PZH:

<http://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/odra/7/>